

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 27. marca. 1889.

Sinočna seja, prva večerna v budgetni razpravi vršila se je mirno. Proti koncu seje, po 9. uri, muzali so se že poslanci počasi iz dvorane. O polu desetih, ko je končal predsednik sejo, bilo je jako malo poslancev navzočih.

Trgovinski minister predložil je prirejeno postavo o prevzetju prve ogersko-gališke železnice in ogerske zapadne železnice v državno upravo.

Nadaljevala se je potem podrobna budgetna razprava.

Na vrsti so manj zanimivi oddelki: „Subvencija tehnološkim obrtnemu muzeju“, „centralna statistična komisija“, „geološki državni zavod“ in „izdatki za arheološke namene“.

Važna je resolucija, ki jo je predlagal poslanec grof Kounic, da naj se uvede pri bodoči ljudski štetvi mesto predelka „jezik občevalni“, predelek „narodnost“.

Nekaj ostreje razvnela se je debata o poglavju „bogočastje“. Govoril je najprve levičar Swoboda.

Napadal je, kakor pred njim že toliko drugov, ne samo ministra, temveč tudi Slované, zlasti Čehé. Da se je dovolilo nekaj malega vseh pravic, potrebnih Slovanom v življenje, to je že tem liberalcem nemškim preveč. Napadal je govornik zlasti nesposodno duhovništvo češko, kar mu je prouzročilo pokaro predsednikovo.

Potem je govoril gospod poslanec Fuchs, razlagajoč bedo in neugodno stanje nižjih duhovnikov in priporočal, da se uredi potrebna postava o kongruu.

Ker se je potem vsprejel po predlogu poslanca Rogla konec debate, govoril je še glavni govornik, poslanec Scharschmidt. Tudi on je priporočal zlasti odločno preuredbo o kongruu in predlagal resolucijo: Vladi se naroča, da priredi, kar najprej predložbo o izboljšanju plače duhovnikom.

V današnji seji nadaljuje se podrobna budgetna razprava in sicer poglavje 9. oddelek II. „Ustanove i doneski v bogočastvene namene“.

Najprvo govori dr. Kronawetter. On se čudi, da se nahaja v državnem proračunu našem še zme-

rom poglavje z napisom „bogočastje“. On je za popolno odločenje cerkve od države. Navadno se mu zdi, da morajo plačevati politične občine za bogočastne namene. Potem govori ob ustavah in zbiranji doneskov. Koliko, pravi govornik, zbere se o raznih prilikah, zlasti božjih potah v cerkvene namene, a nikdo ne ve, koliko to znaša, kako in kaj se ti doneski porablja. Zlasti je razdelitev teh svot jako nepravilna, kakor se pripoveduje od ljudi, katerim se more verovati. Posebno malo, da skoro nič, daje se o prilikah kaplanom. Govornik želi, da bi se miniser vender natančneje za to stvar pobrigal in o vsem poročal v bodoči budgetni debati. Potem kritikuje štolne dohodke. Tu velja še zmemor stari patent od 25. januarja 1782. Pristojbine štolne so često in v mnogem oziru povsem nepravilne, in treba je, da se tudi te zadeve dosledno uredi. Ko sem se ženil, pravi Kronawetter, napisali so mi račun 10 gld. Moral sem plačati, saj se nisem mogel prepričati pred svati. Sploh je vzbudil govornik, kakor navadno, dovolj veselosti, kar mu je menda pravi namen.

Potem govori naučni minister dr. pl. Gautsch.

On odgovarja zlasti predgovorniku, ker bode raznim drugim očitanjem še prilično odgovoril. Vse kar se je povedalo, pravi minister, tiče se večinoma prirejenih postav, ki so se že leta 1874. obljubile. Že včeraj omenilo se je mnogokaj glede postave o patronatih. Če je to posebne važnosti za postavo, za ureditev te zadeve, ne morem še danes določiti. Postava o patronatih je že v principu jako težavna. Vsaj se tu tiče upliva lokalnih elementov glede imenovanja cerkvenih dostojnikov. Potem tiči v stvari tudi važno finančno vprašanje za državo in za patrona. In prav zaradi tega, ker je zadeva v resnici težavna, ni se še priredila postava v razpravo. Minister pravi, da se v tem mnogo deluje in dogovarja z veččaki.

Kar se tiče očitaj dr. Kronawetter-jevih, da je tu po vsem še veljaven člen 15. ustav. postav ki določuje, da ureduje vsako priznано verovznanje svoje notranje zadeve samo, uživa in ima v oblasti svoje cerkvene ustanove, ter i njemu vladajo, kakor vsaki drugi družbi, državne postave. Kar se tiče štolnih pristojbin, uredila se bode tudi ta zadeva. Neprilichnosti, ki se tu in tam pač lahko prigode, minister jako obžaluje.

Govoril je danes tudi g. poslanec Nabergoj.

Omenil je prilično prav dobro, da pač ni kraja zastopnega v državnem zboru, katerega prebivalcem bi se v narodnostnem oziru i v obče tako slabo godilo, ko okoličanom Tržaškim. Potem omenja gospod poslanec zlasti tudi cerkve sv. Jerneja v Trstu. Že 20 let sem je cerkev povsem premajhna, a vender se ne pomore. Poslanec Nabergoj stavi resolucijo, da se koj drugo leto že všteje v proračun i svota, potrebna v povečanje in olepšanje te cerkve. Stvar je po vsem nujna in govornik je ne more dovolj toplo priporočati.

Vsprejme se potem oddelek bogočastje.

Vsprejme se tudi postava s poročilom odsekovi, vladna predložba o plačah in mirovnini zistemizovanih učiteljev na rimsko-katoliškem in grško-katoliškem teološkem učilišču dijeceznim v Gorici in Zadru. (Dalje prih.)

Govor dr. poslanca Viljema Pfeiferja v državnem zboru dne 13. marca 1889.

Ne bodem govoril, kakor predgovorniki moji o političnih preprih in šolskih zadevah, temveč hočem držati se le suhoparnega predmeta, kajti izprosil

sem si besedo, da še zastopam stališče svoje, katero sem že lani pri jednakej priložnosti pojasnjeval, proti nasprotnim nazorom častitega odseka v visoki zbornici.

Ko je častiti budgetni odsek odklonil resolucijo mojo, da bi se premenilo zastarano postopanje glede epidemij, podoben je tiču noju, kajti neče videti, kakor strašno razsajajo osepnice na Dolenjskem, ki so hujše nego ruski nihilisti. Nihilisti z bombenim atentatom ubijejo 5, 10 do 20 ljudi, potem je pa zopet dolgo časa mir.

Častitemu budgetnemu odseku zdi se število osob, katere so pobrale osepnice neznatno, vzlic temu da je minula dva meseca v fari Leskovec umrlo 130, v Bučki 41, Studenci 50, Škocijanu 102 osobi za osepnice (Čujte! na desnici), da ne govorim o župnijah Št. Jernej, Krško, Sv. Križ, Sv. Rupert, Barka, Sv. Duh itd., kjer jih je tudi na stotine pomrlo. Glede dolge vrste onih obžalovanja vrednih, ki so morali prezgodaj v grob, mislili bi, da se avstrijski narodi še neso tako visoko popeli, kakor domača živina, katero so zmatrali za vredno, da jo vzlic staršim živinozdravskim zakonom varujejo z novimi izboljšanimi zakoni; narod naj pa plačuje in krvavi, zato je, sicer nema nobene vrednosti, živina je pa narodno premoženje.

Občine morale bi po mnenji odsekovem krotiti epidemije in le nje zadeva odgovornost, če se epidemija razširi in ne zatre.

Z isto pravico, kakor zatiranje epidemije, mogla bi se občinam zaukazati, da se naj same varujejo pred sovražnikom, ker imajo skrbeti za varnost osebe in lastnine; potem takem mejne občine češke 1886, neso storile dolžnosti svoje, ker neso zabranile Prusom pridreti v deželo.

Čemu je treba še vojske, če naj občine same preopredé sovražnika.

Da so proti sovražniku občine preslabe, spoznajo, da so pa tudi proti epidemijam, tega pa ne — tu naj občina preskrbi sredstev in organov, katerih nema na razpolaganje.

Za zatiranje epidemij ne zadoščajo moči občin, zato treba denarja, kakor ob živinskih kugah. Pri živinskih kugah daje organe države, zakaj pa ne pri epidemijah? Zakaj se v krajih, koder je epidemija, ne povekša število zdravnikov s tem, da se pošljejo iz drugih okrajev? Zakaj se z varstvenimi naredbami in pripravami ne omeji razširjenje epidemij? Vsaj imamo vender zaznamovati žalostno dejstvo, da morajo zdravniki na Dolenjskem, kodar tako strašno razsajajo osepnice, sami iz lastnega žepa skrbeti za cepilo, ker se država brani, to storiti. (Čujte! Čujte! na desnici.) O tem naj se nikdo ne moti, dokler se z zakonom ne določijo potrebni stroški; dokler se zatiranje epidemij ne proglasi za dolžnost države, tako dolgo se ne bode nič premenil položaj.

Država vender ne sme zahtevati od občin, kar ni mogoče, in potem, če se gladko ne izteče, krivde zvrčati na občine; vsaj se tudi državnim oblastvom pripeti, da nemajo sreče ali da kaj napak store, kakor kaže naslednji slučaj.

V Rajhenburgu so zaprli hišo zaradi osepnice in jo straži straža, da nikdo ne sme notri in venj. Straža je postavilo oblastvo in še traja; hišnega posestnika so pa nedavno povabili zaradi prestopka zapretja v Brežice h kazenskej obravnavi in se je tudi tja peljal (Veselost in jako dobro! na desnici), dočim se mora njegova hiša še deset dni stražiti. (Klici: Neverjetno!) Nikdo ne more razumeti, kako

se ujema, da bišo zapro, gospodarja okužene hiše pa pokličejo v Brežice, ko bi vender mej vožnjo po železnici bili lahko drugi potniki ali prebivalci v Brežicah od njega našli osepnic. (Veselost in Jako dobro! na desnici.)

Prosim predstavite si, gospoda moja, žalostni položaj v kraju, kakor sedaj na Dolenjskem kjer razsajajo osepnice: bolezn, umiranje, zvonjenje mrličem, razrušenje mnogih rodbin, katere zgube za zmiraj jedino pomoč, jedinega preživca svojega, opuščenje gospodarstva, zastoj vseh pridobitnih razmer, popolni izpad živinskih in letnih sejmov, kateri prinesejo denar v deželo, od katerih imajo do bičeka kmetje, živinorejci, trgovci in obrtniki itd.; vinski in živinski trgovci ter drugi trgovci s kmetijskimi pridelki izostajajo, kje naj vzamó denar za davke, mezde, gospodarske potrebe, stroške bolezni? Če kmalu vlada ne dovoli olajšanj zastran sejmov, zastran počakanja za davke bode sedanje težavno stanje prebivalstva, postalo naravnost obupno.

V tem težavnem času ima še tako hudo zadeta občina še večje stroške za podpore obubožanim bolnikom, osirotelim otrokom, za bolnišne namene itd., kako naj občina ustavi razširjenje epidemije, če je na stotine rodbin v največji revščini, nema ni tečne hrane, ne potrebne obleke in po 6 do 10 oseb leži v borney sobi? (Poslanec dr. Roser: Čujte! Čujte!) Mari more občina te žalostne preživljenske in stanovanjske razmere, katere po skušnjah pospešujejo razširjenje kužnih bolezni, odstraniti z lastnimi sredstvi.

Država, gospoda moja, ponudila je svojo roko v pomoč pri zatiranju strkljevske bolezni v Dalmaciji, pellagre na Goriškem, zakaj bi pa Dolenjcem ne dala podpore? Poleg teh človekoljubnih oziróv pa pridejo tudi državni interesi v poštev.

Kmalu se začne novačanje, po letu so strelske vaje topništva pri Krškem, vse to pa znajo ovirati osepnice, če se bodo še širile.

V maji in avgustu začne se sklicanje k vojaškim vajam, katere utegnejo motiti osepnice. Tu gre za eminentne javne državne koristi in je nujna potreba, da pomaga država sama.

S samimi pismenimi dekreti in z deželnimi zdravstvenimi nadreferenti, ki se mislijo nastaviti — katerih nas varuj Bog in vsi svetniki — bodele ravno tako malo pregnali epidemije, kakor tudi ne fiokserie popolnoma nepotrebna trtnoušna komisija. (Dobro! na desnici.) Taka poročila pomnože statistične tabele in so čisto akademične vrednosti. Končavam z besedami: Fate, non parlate. (Odobrovanje na desnici.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 27. marca.

Ker **štajerski** nemčurji in Nemci začenjajo spoznavati, da v okrajnih zastopih na Malem Štajerji ne bodo več sami zapovedovali. Zategadel hočejo v deželnem zboru predlagati, da se mesta Celje, Ptuj in Maribor izločijo iz okrajnih zastopov, da bodo torej v enotnih razmerah k okrajnim zastopom, kakor je Gradec.

Kdaj bodeta letos zborovali **delegaciji** še ni določeno. Sprva se je nameravalo, da bi zborovali v maji. Ker so pa obravnave o vojnem zakonu v ogerske zbornici tako dolgo trajale, se zborovanje ogerskega državnega zbora ne bode za časa zaključilo. Zborovati bodeta morali torej v juniji, ali pa jeseni, če bode budgetna debata dolgo trajala. Vlada bode pa morda tudi zato odločila zborovanje delegacij do jeseni, ker so letos v maji v mnogih kronovinah deželnozbornske volitve.

Ogerska zbornica poslancev bode najbrž še ta teden končala posvetovanje o vojnem zakonu. Hujih debat ne bode več, ker je zbornica že vsprejela najvažnejše paragrafe. Ker je ogerska zbornica spremenila § 14., pride v avstrijskem državnem zboru še jedenkrat vojni zakon na vrsto. Če ne bode ogerska gosposka zbornica kaj zavlekla posvetovanj, bode vojni zakon do velike noči rešen v parlamentih obeh državnih polovic in potem se bodo takoj lahko začele priprave za novačenje.

Vnanje države.

Naprednjaki **srbski** in nekateri diplomati si prizadevajo, da bi odvrnili kralja Milana, da ne potuje v orijent. Dokler bo Milan v Belemgradu, ruska stranka ne more prav po svoje odločevati. Vse njihovo prizadevanje bode pa brez uspeha. Kakor se zatrjuje, bodo v kratkem metropolit Teodozij, škofa Demetrija in Nikanor odpuščeni iz državne službe, ter se povrne metropolit Mihajl. Prihodnja skupščina bode Mihajla proglasila patri-

jarhom. Regentstvo je pomilostilo poslednje politične zločince, 15 Piročanov, ki so se v poslednji srbsko-bolgarske vojni bili zakrivila veleizdaje, ker so pozdravili kneza Aleksandra, ko je bil z vojsko bolgarsko prišel v Piroto.

24 rezervnih **ruskih** batalijonov preosnovalo se je v trdnjavske batalijone in bodo v trdnjavah ob zapadni meji. V vojni se bodo pa ti batalijoni premenili v polke. Osnovano se bode pa na novo 24 rezervnih batalijonov, iz katerih bodo tudi v vojni polki. Nekateri rezervni batalijoni se bodo pa že v miru preustrojili v polke. Pet brigad strelcev, ki so na zapadu, bodo v kratkem spremenili v divizije. Vsaka divizija bode štela po 16 strelskih batalijonov. V vsem se misli vojska v kratkem pomnožiti za 77 novih batalijonov. Ker se bodo tudi že sedaj obstoječi rezervni batalijoni premenili v polke, bo se vojska pomnožila za 365 batalijonov. Seveda se vsa ta preorganizacija ne bode takoj izvršila, ker zato bi bilo treba 8000 častnikov, mej njimi 500 štabnih častnikov, kolikor jih pa sedaj ne morejo dobiti.

Nemška in **francoska** vlada se pogajata, da bi se odpravile ostre naredbe zastran potnih listov. Sprožila je to zadevo francoska vlada, sklicujoč se, da je želeli, da bi se promet olajšal, ko bode razstava. V Berlinu pa tudi sedaj neso naravnost nasproti takemu olajšanju prometa.

Radikalci **angleški** bodo v zbornici predlagali, da se zavrnejo zahteve, da se povekša vojska in mornarica. Radikalci hočejo, da bi Anglija storila korake, da pregovori druge vlade, da se razorože. Za svoj predlog pa ne bodo dobili večine, ker bodo proti njemu glasovali tudi zmernejši liberalci. Gladstone sam je za to, da se razorože vse države, a on iz skušnje ve, da se to ne da doseči, zaradi tega on in pristaši njegovi tacega predloga podpirali ne bodo.

Dopisi.

Od Savinje 26. maraa. [Izv. dopis.] Prevesela vest o zmagi Slovencev v Celjskem okraji ob volitvi v veleposestvu za okrajni zastop je za nas jedna najprijetnejših! Doslej je v Savinjski dolini, v kateri je v ogromnej večini nadvladajoč živelj slovenski, kjer je večina našega kmetkega prebivalstva ostala zvesta svojem narodu in se ni dala déti v vrečo krutih in neolikanih Celjanov, v tej dolini, pravim, sta okrajni zastop Celjski in pa Laški leta in leta bila v oblasti prevzetnega nemčurstva.

Posebno Celjski zastop rušil je potezo, katere je sedaj cela, kajti od sinjih Solčavskih planin, od poetično ležeečega Šoštanja in od rodovitne Vranske preko starodavne Celeiae pa tja do vinorodnega in pogumnega Šmarja so vsi okrajni zastopi slovenski v tistih rokah, katere imajo jedine pravico do oblasti, v slovenskih rokah! To je lep kos zemlje naše!

Upati nam je, da pravica jedenkrat podere tudi še v Laškem okraji, ki je zdaj še prusofilska zagvozda mej Celjem in vrlo narodno Sevnico, v kateri ima krmilo v rokah tudi Slovén, od Boga in ljudij na lastni svoji zemlji za to gospodarstvo jedini pooblaščen!

Slava vrlim veleposestnikom volilcem, slava onim, ki so pomagali, slava gromovita neumornemu dr. Dečku!!

Z bogom gospod Lenko, ginjeni smo tvojega propada:

„Nezvesti varno hodi
Tvoj up je šel po vodi“

Iz Marnberškega okraja koncem marca. [Izv. dopis.] V Vuzenici bil je prvo postno soboto semenj mnogo obiskan. Veliko živine se je prignalo, pa tudi kupca bilo je mnogo, cena živini pa tako nizka, da kdor je zaradi pomanjkanja krme ali zaradi denarne zadrege moral prodati, je bil vsaj za tretjino na škodi. Par volov, ki so stali pred letom 300 goldinarjev, prodal se je za 180 do 200 gold.

Prav hvalevredno je torej, da so rodoljubi osnovali „Posojilnico v Marnbergu, registrovano zadrugo z neomejeno zavezo.“ — Ubogi kmet bode v sili dobival iz tega zavoda posojila in ne bode mu treba prodajati svoje blago pod slepo ceno, rešen bode oderuških in judovskih krempljev.

Drava bila je ta mesec nekaj časa tako plitva, da so na brod v Vuzenici jedva vozili in n. pr. le malo živine smeli nakrcati. Kako dobro bi pač bilo, ko bi se napravil, recimo v Vuhredu, most čez Dravo. Po zimi, ko „srež“ po Dravi plava in po letu, kadar je voda velika, je severna stran Pohorja popolnoma ločena od c. kr. uradov v Marnbergu, kar prouzročuje veliko sitnostjo. Most bi moral biti tako visok in imeti prav malo oken in koz, da bi ga velika voda in srež ne poškodovala vsaki čas, kakor se pri mostu v Dravogradu po-

gostoma dogaja. Občine, okrajni zastop Marnberški in dežela morali bi delati na to, da se ta most kmalu zgradi. Gosp. Fr. Pahernik, veleposestnik v Vuherji, ki je s svojo radodarno roko toliko podaril za prekrasno gotiško cerkev v Vuherji, bi gotovo v ta namen tudi kaj poklonil, isto tako pa tudi sin mu g. Ivan Pahernik. Dal Bog, da bi se te opravičene želje vseh razumnih stanovincev Marnberškega okraja v kratkem izpolnile! —nik.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Računski revident gosp. Lovro Haubitz imenovan je računski svetnik in načelnik pri računskem oddelku tukajšnjega c. kr. finančnega ravnateljstva.

— (Imenovanje.) C. kr. notarjem v Kranjski gori imenovan je znani rodoljub in notarski kandidat gospod Aleksander Hudovernik bivši notarski substitut v Radovljici.

— (Umrli) sta gg. A. Petek, kaplan pri sv. Vidu blizu Šmarija, v 28. letu in Martin Heric, kaplan v Rajhenburgu v 27. letu dobe svoje. Naj počivata v miru!

— (Gosp. Štefan Lapajne) župan, trgovec in posestnik v Idriji, pristopil je podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaji kot podpornik poslavši društvu pet goldinarjev! Srčna mu hvala!

— (Kranjska hranilnica) je pri včerajšnjem občnem zboru za zgradbo nove deželne bolnice odločila 60.000 glđ., filharmoničnemu društvu za zgradbo društvenega poslopja pa 20.000 glđ.

— (Narodni dom.) Upravni odbor opozori vse častite p. n. deležnike in društvenike sploh še jedenkrat na občni zbor, ki se bo vršil jutri v soboto 30. dne t. m. ob 6. uri na večer v pevski sobi narodne čitalnice Ljubljanske. Naj bi se ga v prav mnogobrojnem številu udeležili.

— (Občni zbor „Dramatičnega društva.“) Kakor smo že javili, bode jutri, dne 30. marca t. l. ob 7¹/₂ uri zvečer imelo „Dramatično društvo“ svoj občni zbor. Na ta občni zbor opozarjamo člane „Dramatičnega društva“ še jedenkrat, ker je v prid razvoju slovenske dramatike želeli, da se člani bolj zanimajo ne samo za društvo, ampak za one kulturne težnje, katere pospešuje to društvo. Želeli je torej, naj bi člani bili posredovateli mej društvom in širšim občinstvom; naj bi torej delovali, da bi se občinstvo z večjo požrtovalnostjo udeleževalo gledaliških predstav. Pri nas je treba pomisliti in uvaževati, da „Dramatično društvo“ nema potrebnih denarnih sredstev, da bi moglo samo ob sebi povzdigniti dramatiko na ono stopinjo dovršenosti, do katere se je že razvilo naše socijalno življenje, to je do stopinje, katero je do zdaj doseglo duševno razvitje slovenskega naroda. Naj bi se torej potrudili gospodje na občni zbor, da bi slišali, s kakimi težavami se je boriti odboru; da bi se uverili, da je prav za prav še čudo, kako more „Dramatično društvo“ ob toli neznatni gmotni podpori vsako leto to podajati občinstvu, kar res podaja. Pri nas Slovincih je torej potrebno, da občinstvo prinaša za prospeh gledališča one žrtve, katere prinašajo drugod države in dežele v dokaj obilnejši meri. Želeli bi torej, naj bi to uverjenje prešiniho vse naše stanovce. Posebno zdaj ko se ima graditi novo gledališče, treba je skrbeti, da bode slovenska dramatika v lepšem sijaji nastopila svoje delovanje v novem svojem svetišči. Brez dvojbe je gledališče izobraževališče; brez dvojbe je gledališče danes jeden najpotrebnejših kulturnih zavodov. Od tega zavoda pričakuje Slovinci, da jim bode vzgojil dramatične pesnike, katere ima vsak izobražen narod. Toda mislimo, da nam vsega tega ni treba poudarjati, zato naj le izrečemo željo, da bi se slovensko razumništvo boljanimalo in ogrevalo za zastope kulturnih teženj slovenskih.

— (Iz Retja) pišejo nam Levstikovi sedje: Fran Gruden, Fran Tomšič, Anton Gruden in Anton Marolt tako: „Odbor za Levstikov spomenik v Vel. Laščah se je izjavil, da bode Levstikov spomenik stal zvanaj vasi popolnoma na samoti, češ, da je ondu okrajna cesta. Pri tem sklepu se ni mislilo, da bode spomenik stoječ na samoti, v vedni nevarnosti, da ga ne poškoduje kak ponočnjak, pijan voznik ali kak strastno zagrozen Kočevac, katerih se vedno veliko mimo vozi. Na vasi ostal bi stoletja in stoletja lep in nepokvarjen in bil bi vasi na čast.“

— (Na vinarski in sadjarski šoli v Grmu) je bil od 21. do 23. t. m. tečaj za vincarje in vinogradnike, da se priučijo, kako je nasajati nove vinograde z ameriškimi trtami in kako cepiti domače na ameriške trte. K pouku je prišlo nepričakovano veliko vinogradnikov (34) iz vse Dolenjske, ki so pazno sledili teoretičnemu in praktičnemu pouku. Pri odhodu je vodstvo poslušalcem podarilo 6000 od ameriških trt navezanih ključev. Dolenjski vinogradniki začnejo čedalje bolj opazovati, da so jedina rešitev vinogradarstva ameriške trte. Zatorej bi pač dobro bilo, da bi se taki kurzi urejali na več krajih, na primer v Metliki, Črnomlju, Semiču, Št. Rupertu, Leskovci, Kostanjevici, v Veliki Dolini itd.

— (Kronika društva „Pravnika“ v Ljubljani.) V tem kratkem času, kar društvo živi, bilo je odboru najprvo skrbeti, da se uredi najpotrebnejše in najnujnejše društvene reči. Večji del tega je že tudi dovršen. Za društveno sobo ali čitalnico ni se moglo dosedaj ukreniti še nič stalnega. Za knjižnico pa so se že jele naročati knjige, ki se bodo potem objavile v društvenem glasilu, da jih mogo iskati na posodbo p. n. društveniki po zmislu knjižničnega reda. V kratkem se tudi skliče prvi društveni shod, čegar dnevni red se preje objavi po zmislu društvenih pravil. Kak nov društvenik še vedno pristopi in tudi se še oglašajo novi naročniki društvenega lista. Zato je bilo treba, da se je preskrbel drugi natis prve letošnje številke. Vender je treba društvu še več gmotnih pripomočkov, da se stvar njegova bolje podpre v večjo splošno korist. Odbor se obrne torej te dni še do jednega ali drugega, s posebnim pozivom, da naj se upiše v društvo „Pravnik“. V tem zmislu se priporoča tudi zlasti sedanjim p. n. društvenikom v to, da delujejo za pomnožitev sodruštvenikov. V obče obdajajo društvo tiste mnoge simpatije, katerih je bilo po pravici pričakovati za njegovo dobro stvar. Izmed pravnških društev, s katerimi je društvo „Pravnik“ stopilo v zvezo, odlikujejo se seveda najbolj z moralno podporo bližnja slovanska društva, ki so na pisma našega društva odgovorila prav izpodbudljivo in laskavo in so nekoliko tudi doposlala svojih publikacij. Nekatera glasila pravnška so tudi še sedaj opozarjala svoje kroge na naše društvo in posvetila mu primerne besede v pozdravilo.

— (V krajni šolski svet v Dragi v Kočevskem okraju) bili so voljeni: Predsednik gospod Pavl Turk, ces. kr. poštar in trgovec v Dragi; namestnik gosp. Franjo Kadunc, župnik v Dragi; odbornikom gospodje: Pavl Turk, Ivan Veselj iz Drage in Jakob Mihelič iz Podpreske; namestnikom gospoda Peter Modic iz Drage in Lorenc Mihelič iz Podpreske.

— (Iz učiteljstva.) Gospod Matija Jera j nadučitelj v Braslovčah, stopil je v pokoj. Služboval je v Poličanah, pri sv. Križi tik Slatine, v Galiciji, na Dobrni. Tukaj mu je leta 1879. deželno šolski svet poslal pohvalno pismo za uspešno delovanje, ob enem pa mu odkazal službo v krasnej dolini ob Savinji. Na Dobrno je kot učitelj prišel gospod Armin Serajnik. Gosp. Miha Urban, učitelj na Dobrni, je koncem novembra zbolel ter se preselil k svoji materi vdovi v Vuhredu, kjer je dne 22. marca umrl še le 22 let star.

— („Matica Hrvatska.“) Poverjeništvu za Ljubljanski okraj (Anton Žlogar pri sv. Jakobu) usoja se tem potom še jedenkrat uljudno opozoriti one č.č. člane „Matice Hrvatske“, ki še neso poslali letnine, da to čim prej storé, ker že poteka čas za pošiljatev v Zagreb.

— (Osepnice) hudo nadlegujejo prebivalce v Brdskem okraju. V Moravčah in Pečah je šola ta mesec zaprta. Osepnice zahtevajo obilno žrtev, kajti toliko mrličev že davno ni bilo v Moravškej dolini. V Pečah imajo do danes več mrličev v tem letu, nego jih je bilo lani vse leto. — Bog skoro od-
vzemi to nadlogo!

— (Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu) vabi na redni občni zbor, ki bode v nedeljo dne 31. marca t. l. ob 5. popoldne v prostorih „Slovenske čitalnice“ (Via Companile št. 4.) 1. Nagovor prvomestnice. 2. Poročilo zapisničarice o delovanju podružnice v teku l. 1888. 3. Poročilo blagajničarice o denarnem stanju. 4. Posamični predlogi in želje. 5. Volitev novega načelnstva.

— (Vabilo k muzikalno-deklamatorični akademiji) na korist dijaškemu podpor-nemu društvu v Rudolfovem, katero priredé gimna-

zijski dijaki pod vodstvom svojega pevovodje, čast. gosp. P. Hugolina Sattner-ja in s prijaznim so-delovanjem nekaterih gospodov v sredo dné 3. aprila v dvorani „Narodnega doma“. Vspored: 1. W. A. Mozart: Overtura k operi „die Hochzeit des Figaro“. Godba za orkester. 2. F. Gerbič: „Slovanski brod“. Moški zbor. 3. E. Hochreiter: „Domovini“. Samospev za tenor. 4. G. J. Jansen: „Vater un-ser“. Mešan zbor. 5. C. M. Weber: Cavatina iz opere „der Freischütz“. samospev za sopran. 6. R. Wagner: „Kaisermarsch“. Osmoročna igra na kla-
virji. 7. A. Förster: „Domovina“. Mešan zbor. 8. P. H. Sattner: Za dom“. Moški zbor. 9. C. Evers: Dvospev za sopran in alt, spremljan s klavirjem. 19. „Zdravnik azistent“. vesela igra v jednom dejanji. Začetek ob pol osmi uri zvečer. Ustopnina: Ustop-nice za osobo po 30 kr. (za dijake 20 kr.), sedeži za osobo po 50 kr. se dobivajo zvečer pri kasi; sedeže oddaja dné 2. in 3. aprila tudi g. J. Krajec. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Gimnazijsko rav-nateljstvo.

— (Vabilo.) Celjsko učiteljsko društvo bode imelo dne 4. aprila t. l. ob 11. uri predpoludne v okoliški šoli v Celji svoje redno mesečno zborovanje sé sledečim vspeedom: 1. Zapisnik. 2. Društvene reči. 3. Poročilo pregledovalcev računa za leto 1888. 4. „O domovini žita“, poročevalec g. Fr. Kocbek — Žalec. 5. „Kako naj učitelj seznaní učence z de-setinskimi števili“? poročevalec g. Ant. Petriček — Žalec. 6. Posvetovanje o majnikovem izletu. 7. Na-sveti. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— (Vabilo) k zborovanju „Pedagogiš-kega društva“ dné 4. aprila t. l. ob 2. uri po-poludne v šolskem poslopji na Krškem. Vspored: 1. Društvene zadeve. 2. Razjasnjevanje fizikalnih učil. 3. O vzgoji in pouku. 4. Razgovor ob učnem načrtu. 5. Nasveti. K obili udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Razpisana) je vnovič služba učitelja in vodje na ljudski šoli na Colu. Plača 450 gld. in stanovanje, ne pa 500 gld., kakor je bilo po po-moti zapisano v prvem natečaju. Prošnje do 15. aprila. Kdor svoje na prvi natečaj uložene prošnje ne umakne, zmatral se bode za prosilca na novi natečaj.

— (Cirkus Richter) došel je s svojim osobjem v Ljubljano in bode jutri pričel svoje predstave. Lastnik je rodod Slovenec, doma v Viš-nji Gori na Dolenjskem. Odlikovan je bil po vseh večjih mestih Evrope. Nadejati se nam je prav lepih in zabavnih predstav.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 28. marca. Kakor se („Pol. Correspondenz“) iz Kijeva javlja, so se vse v Poriku in okolici nastanjene kazaške sotnije, ki imajo navadno 68 mož pomnožile na 150 mož; vrhu tega pričakujejo se tjakaj še štiri kazaške sotnije v polnem vojnem številu. Od vsake sotnije odposlali so se štirje nadčastniki in štirje podčastniki na Don, kakor se misli, nabirati Kazakov.

Dunaj 28. marca. V konečni obravnavi zaradi atentata na denarnega pismonosca Ha-gerja bil Rosnowski obsojen na osem, Janow-ski na tri leta teške ječe.

Budimpešta 28. marca. Preustroj mi-nisterstva Tiszinega izvršil se bode hitreje nego se je pričakovalo. Trgovinskega ministra grofa Szechenyja ostavka se je že vsprejela; nasled-nik njegov, grof Julij Szarpary je že izjavil, da prevzame trgovinski portfelj. Glede pravo-sodnega ministerstva se bode danes ali jutri odločilo; najbrže bode Dezidorij Szilagyi stopil temu resortu na čelo. Gotovo je, da bode dr-žavni tajnik Weckerle imenovan finančnim mi-nistrom.

Čakovec 28. marca. Ker je voda od-tekla in se je poškodovana proga popravila, se je železnični promet mej Čakovcem in Sre-diščem danes popoldne zopet pričel.

Mürzsteg 28. marca. Včeraj in danes po vsem kraju grozno sneži. Promet na cesti nemogoč, poštni promet ustavljen. Vsi poti Marijinemu Celju zameteni.

Beligrad 28. marca. (Pol. Corres-pонденz). Liberalne stranke glasilo „Srpska Nezavisnost“ objavila je po centralnem odboru izdelani program, ki glede vnanje politike Srbske kot stranke glavni smoter poudarja

ustanovitev balkanske zveze. Dokler se pa to ne uizivotvori, pa naj se napravi carinska zveza, obsežajoča vse balkanske države.

Beligrad 28. marca. Kralj Milan od-potuje jutri čez Niš v Carigrad, kjer bode sultanov gost. Regenti in ministri spremili ga bodo do Niša. Pri turškem poslaniku bil je Milanu na čast danes obed, pri katerem so bili regenti, ministerski predsednik in tuji po-slaniki.

Sofija 28. marca. Princ se je povrnil. Vest, da je pravosodni minister dal ostavko, je neosnovana.

Peterburg 28. marca. Vojni minister, generalni adjutant Vanovski vsprejel te dni boharsko odposlanstvo in mu po naročilu car-jemem izročil insignije reda belega orla v bri-ljantih, kateri red je car podelil hanu bohar-skemu. Člani odposlanstva dobili so tudi visoke ređe. V političnih krogih se zelo opaža, da se ni naročilo vnanjemu, ampak vojnemu mi-nistru, da je rečene ređe izročil odposlanstvu.

Berolin 28. marca. „Kreuzzeitung“ po-zivlje rusko vlado, naj kaznuje kneza Meščerskega, ker je v „Graždaninu“ Nemčijo sramotno razžalil in zakrivil „eine unerhörte Frechheit“. Knez Me-ščerski očital je v svojem listu nemškemu oklopnemu brodogvju, da je lani pod predtvezo prijateljskega pohoda rusko morje in ruske obali v sovražnem namenu ogledavalo in pre-iskavalo.

Berolin 28. marca. „Börsenzeitung“ javlja, da hoče angleška kraljica cesarja Vi-ljema le zasobno v Windsoru vsprejeti, cesar pa zahteva svojemu dostojanstvu dostojnega vsprejema. Pohod cesarjev zaradi tega še zelo negotov.

Celje 29. marca. V skupini kmet-skej za okrajni zastop s trideset in petimi glasovi jednoglasno voljeni na-rodni zastopniki.

Dunaj 29. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja zakon o prepovedi inozemskih srečk in izvršilne naredbe finančnega ministerstva. — Vojvoda Adolf Nassavski odpotoval je v Frankobrod ob Menu, da bode eventualno na gradu Königstein pričakoval dogodkov in v slučaj, ko bi se ustanovilo regentstvo na Ho-landskem, takoj prevzel regentstvo v Luksem-burgu.

Razne vesti.

* (Petnajsti.) Na Dunaji umrl je nedavno generalni major v p Aleks. pl. Metz, vitez reda železne krone III. vrste. Pokojnik je že petnajsti general, katerega je smrt vzela letošnje leto naše vojski. 4 umrli generali so bili še v aktivnej službi, drugi pa v pokoji.

* (Vrednost vseh železnic) na zemlji cenijo dandanes na 60 milijard zlatih goldinarjev. Ta vsota znaša baje jedno desetinko vsega premo-ženja olikanega svetá.

* (Roparski umor v železničnem vozu.) V nedeljo 24. t. m. bil je Vilijam Gei-sendorf, 24 letni sin švicarskega podkonzula v Cannesu na Francoskem, na železnični progi Genova-Ventimilija pri Pijetri v pokrajini Ligurijski v že-lezničnem vozu II. razreda umorjen in oropan. Ne-srečni mladenič priigral je v Monte Carlu precejš-njo vsoto, se potem peljal v Genovo k svoji ne-vesti, s katero se je hotel v kratkem poročiti, ter mej vožnjo pal v roke nepoznatemu zlodejecu. Ker je v vozu vse: blazine, pregrinjala in še celo steklo na oknih s krvjo omadeževano, vidi se, kako strašen in obupen boj vršil se je mej potnikom in ropar-jem. Mej Borgo-Verezzi in Pijetro pak je napastnik iz osobnega vlaka št. 436 krasno opravljenega go-spoda, krvavečega in s smrtno rano na glavi, vrgel skozi okno na železnično progo ter z oropanim de-narjem in z vrednostnimi papirji zginit kakor kafa. Proti polnoči, kake dve uri po izvršenem zločinu, našli so na polu mrtvega potnika ter ga prenesli v Pijetro, kjer je naslednji dan v ponedeljek ob dveh popoldne navzlic zdravniški pomoči brez zavesten izdihnil svojo dušo. Pri Albengi dobili so tudi potno torbo z ostrim nožem prerezano in — prazno. V nekem žepu potnikovem pustil je zlodejec vender vizitnico, po kateri se je spoznala osoba nesrečne žrtve. Pač čudno in prav nedoumno se zdi človeku, kako se je mogel vršiti strahovit in ljut boj v va-gonu, ne da bi ga bil zapazil vsaj kdo izmej služ-bujočih sprevodnikov. Železnični voz, v kojem se je izvršilo ostudno zlodejstvo in kjer so našli s krvjo oblit dežni plašč, prepeljali so kot „corpus delicti“ v Genovo in ga izročili tamkajšnjemu sodišču radi sodnijske preiskave v daljno porabo. Bog nas varuj take vožnje!

Vabilo.

Gospode člani čitalniškega moškega zbora vabi uljudno podpisani odbor k pevske vaji v soboto dne 30. t. m., ker sodeluje pevske vaji dne 7. in 14. aprila pri besedah.

Čitalniški pevske odbor.

LJUBLJANSKI ZVON

za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Za Raič-Levstikov grobni spomenik

so darovali:

Gosp. dr. L. Gregorec, državni poslanec . . .	10	—	—
M. Vošnjak, državni poslanec . . .	10	—	—
dr. A. Fejancič, državni poslanec . . .	5	—	—
baron Gödel-Lannoy, državni poslanec . . .	5	—	—
Rodoljubi v Kamniku:			
dr. K. Schmidinger . . .	2	—	—
M. Novak, c. kr. poštar . . .	2	—	—
J. Rodč, posestnik . . .	2	—	—
F. Horvat, notarski koncipijent . . .	2	—	—
O. Ploj, notarski koncipijent . . .	2	—	—
R. Fasan, nadgozdar . . .	2	—	—
A. Podboj, c. kr. davkarski adjunkt . . .	1	—	—
Orehovčan . . .	1	—	—
J. Bučar, posestnik . . .	1	—	—
J. Močnik, lekarnar . . .	2	—	—

Odbor „Pisateljskega društva“.

Umrli so v Ljubljani:

27. marca: Ljudevit Polše, železniškega čuvaja sin, 19 mes., Cesta na južno železnico št. 1, za božjastjo, — Jožef Blažič, delavec, 50 let, Poljanski nasip št. 50, za rakom.

28. marca: Ignacij Bizjak, delavčev sin, Stari trg št. 11, za vnetjem sapnika.

V deželnej bolnici:

25. marca: Ignacij Mahar, delavec, 48 let, za srčno hibo.

26. marca: Fran Kraps, kavarinar, 41 let, za jetiko. — Ivana Kosmač, gostija, 77 let, za oslabljenjem. — Franca Čepetnik, delavčeve hči, 8 let, za jetiko.

Tuji:

28. marca.

Pri **Malič**: Reutter, pl. Marklowsky, Kohn, Joahim, Hausner, Feigel, Koba, Brandl in Hermann z Dunaja. — Wibančič iz Grada. — Essinger iz Monakovega. — Schönauer iz Grada. — Burger iz Reke.

Pri **Slonu**: Klein, Blass, Krishober, Soukop, Esterreicher z Dunaja. — Klar iz Zwickaua. — Ploj iz Žužemberka. — Weigerl iz Krapine. — Bartuška iz Trsta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
27. marca	7. zjutraj	722.5 mm.	3.8° C	sl. jz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	723.7 mm.	3.6° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	727.3 mm.	5.4° C	sl. vzh.	obl.	
28. marca	7. zjutraj	730.6 mm.	5.6° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	731.9 mm.	10.8° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	736.9 mm.	5.2° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 5.9° in 7.2°, za 0.1° in 1.1° nad normalom.

Dunajska borza

dne 29. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gl. 83.80	gl. 83.85
Srebrna renta	84.30	84.50
Zlata renta	111.45	111.70
5% marčna renta	99.85	99.85
Akcije narodne banke	891.—	892.—
Kreditne akcije	303.50	304.—
London	121.25	121.15
Srebro	—	—
Napol.	9.58	9.58
C. kr. cekini	5.70	5.71
Nemške marke	59.20	59.15
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 137	gl. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 181	—
Ogerska zlata renta 4%	102 „ 90	—
Ogerska papirna renta 5%	94 „ 70	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ 75	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gl. 126	50 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121 „ —	—
Kreditne srečke	100 gl. 186	—
Rudolfove srečke	10 „ 21	50 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 130	75 „
Tramway-društ. velj. 170 gl. a v.	235 „ 75	—

Gospodičina,

pridna, pošena, želi nastopiti mesto kot **kasirka** ali **to-čajka**. — Ponudbe pod **S. Satner** na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (224—3)

Trgovski pomočnik,

19 let star, izučen na Kranjskem, sedaj v službi na Reki v prodajalnici mešanega blaga, **išče službe**. — Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (241—1)

Pekarijo

branjarijo

v najem želim prevzeti takoj.

Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „Pekarija“. (225—4)

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivačo sredstvo proti kurjim ocesom, žuljem, tako imenovani trdeji koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim izraslom kože. — Uspeh zajamčen. — Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo **v Ljubljani** J. Svoboda, U. pl. Trnkoczy; **v Rudolfovem** D. Rizolli; **v Kamniku** J. Močnik; **v Celovci** A. Egger, W. Thurnwald, P. Birnbacher; **v Brezjah** A. Aichinger; **v Trgu** na Koroškem) C. Menner; **v Beljaku** F. Scholz, Dr. E. Kumpf; **v Wolfsbergu** A. Huth; **v Gorici** G. B. Pontoni; **v Kranju** K. Šavnik.

Ta obliž dobiva se le v **enajdi velikosti** po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „**L. Luserjev obliž (flašter)** za turiste“. (240—1)

DAV. POVERAJ, civilni in vojaški krojač.

Kdor

želi kupiti **dobro obleko**, bodisi katerega koli stanu, **duhovskega, civilskega ali vojaškega**, naj se obrne do podpisane, ki ima bogato zalogo **vsakovrstnega sukna** iz najprvih tovarn in veliko zalogo

narejene obleke.

Davorin Poveraj v Gorici,
na Travniku, nasproti vojašnici.

Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji za vsak stan in po poštenu ceni.
Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1, | Pešta, Franz-Josefsplatz št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 30. junija 1888	frank. 102,846.222.47
Letni dohodki na premijah in obrestih	19,161.298.73
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848)	207,158.040.—
V slednji dvajsetmesečni poslovalni periodi uložilo se je pri društvu za	50,971.150.—
novih ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanka društva na uloženi ponudbah	1,561,757.680.—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri **Guido Zeschkotu**. (300—12)

Dva konja

na prodaj po nizke ceni.

1. **Rujavec (Fuchs)**, valah, belkaste dlake, obe zadnji nogi nad členom beli (star 5 let).

2. **Belec, rumenkast (Honigschimmel)**, valah, desna prva in leva zadnja v črni beli (4 leta star). Prvi visok 15 pesti in 1 črto, drugi 15 1/2 pesti.

Ponudbe pisane in ustne naj se pošiljajo **Jakobu Turku**, posestniku na **Zvirčah h. št. 26**, postaja **Žužemberk** na **Kranjskem**.

Oba konja sta po c. kr. živiozdravniku pregledana in kot jako čila in iskra potrjena.

Postavita se tudi na ogled na vsak kraj, ako bi kupovalcu ne bila prilika, samemu si ju ogledati.

Konja sta plemena c. kr. žrebčarije in oba jedne matere. (236—1)

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri **vratnih, želodčnih, mehurjih in obistnih boleznih**, pri **kataru, hripavosti, kašljanju**, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (736—22)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in železovih otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri **M. E. Supan-u**; prodajajo ga nadalje: **M. Kastner** in **J. Klauer**; v **Kranju**: **F. Dollenz**.

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislavoda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goric.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislavoda ima med vsemi evropskimi kislimi največ **natrona** in **litija**. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurju in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurju, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vrelu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne ogljene kisline in oglenokislega **natrona**, prijetnega okusa in **močnega penjenja** je radenska kislavoda najbolj priljubljena poživljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejno gasilna, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislavoda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatno, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz **železnate** in **kisla voda** z raznovrstno gor-koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: **hudico**, **trganje** po **udih**, **ženske bolezni**, **pomanjkanje krvi**, **bledico**, **histerijo** in **neplodovitost**. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gl.) (339—43)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisla voda ima v sebi 0.06 gr. dva-kratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močno tekočino kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzeta kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavnike prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacij razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi imata kislavodo **Ferdinand Plautz** in **Mihail Kastner** v Ljubljani.